

8

DOCTRINA CHRISTIANA
DE
M Y S T E R I O
SS. TRINITATIS
NOTIS HISTORICO - CRITICIS
ILLUSTRATA,
ET
C A N O N I C O - M O R A L I S
DE
BENEFICIIS ET CENSURIS ECCLESIASTICIS
THEOLOGICE DISCUSSA.

QUAM
PUBLICÆ DISQUISITIONI SUBMITTIT
F. MARQUARDUS KERZINGER,
ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI RECOLLECTORUM
THEOLOGIÆ LECTOR,
RESPONDENTIBUS
RELIGIOSIS EJUSDEM ORDINIS ET INSTITUTI FRATRIBUS,
DISSIBODO HERMANN, ET PATRITIO BILL,
MOGUNTIAE
IN CONVENTU PATRUM FRANCISCANORUM
Anno MDCCCLXXXIV. Die XXI. Aprilis.
Mane ab octava.

MOGUNTIAE,
Ex Typogr. Elect. Aul. Acad. priv. apud Joan. Joseph. Alef, Hæred. Hæfner.

DE MYSTERIO SS. TRINITATIS.

Summa hujus Mysterii in eo consistit, ut unum Deum in Personarum Trinitate, & Trinitatem Personarum in Unitate veneremur Substantiae. a)

Elenchus Dogmatum.

Fides nobis inclamat: *Existit Deus*, cont. *Atheos.* b) 2. Natura unus, & unicus, c. *Polyth.* 3. In Personis, Patris scilicet, Filii, & Spiritus S. trinus. c. *VV. HH.* 4. Ex quibus Filius a solo Patre, Spiritus S. a Patre Filioque procedit; c. *Greec.* 5. Quique re ipsa quoad Personalitates sunt numero discreti; c. *Sabell.* 6. Sed in eadem numero natura consubstantiales; c. *Arium.* 7. Ut adeo tres illi sint, maneatque unus idemque Deus. c. *Trith.* 8. Hunc credimus, & confitemur in omni perfectione infinitum, consecutively a nulla creatura æquabilem; c. *Deificat.* 9. Plane incorporeum; c. *Antropomorph.* 10. *Immortalem & impassivum*, c. *Apoll. Theop. & Muscul.* 11. Substantialiter ubique (etiam in re quavis exili) diffusum, c. *Vorst. calv.* 12. Nulla ratione mutabilem, seu volubilem; c. *Stoic. Manich. &c.* 13. Naturaliter invisibilem; c. *Sadd. & Fra-tri.* 14. Intuitive vero visibilem oculo intellectuali supernaturaliter elevato; c. *Palam. & Almaric. c)* 15. Nequaquam tamen a creatura ut ut elevata comprehensibilem; c. *Aug. de R.* 16. Omnia, etiam minutissima, ac secreta cordium, non conjecturaliter, sed certi-

a) Hoc mysterium rationi naturali non contrariatur, ita tamen sublime est, ut, quare ratione, supposita etiam fide, demonstrari valeat, non videamus.

b) Existentiam Dei ratio naturalis insuper demonstrat. 2) Ejus incogitantiam habent quidem plurimi, invincibilem vero ignorantiam positivam habere possunt nulli.

c) Supernaturale hoc auxilium in moderna providentia est *Lumen glorie.*

certissime scientem; c. *Marcion.* 17. Futurorum, etiam liberorum, sine leſione libertatis creatæ, præſcium; c. *Calvir.* *Zwingl.* & *Huff.* 18. In agendo ad extra vere liberum; c. *var.* *HH.* d) 19. Essentialiter sanctum, ut mala ethica nec velit, nec velle possit; c. *Calvin.* & *Bez.* 20. Providentia sua, quæ summe sapiens, sancta, justa, omnibus benefica est, creatureſ quaslibet moderantem, c. *Libertin.* 21. Seria & minime fucata adfectione, *omnes homines salvos fieri,* & ad agnitionem veritatis venire i. *Tim.* 2 volentem. e) 22. Certa & immutabili ſententia quosdam ad gloriam prædeſtinantem. f) 23. Alios vero ex, & propter prævifa eorum de-merita personalia ad æternum supplicium positive reprobantem. g) 24. Blasphema igitur est *Antelapsariorum*, Deum ex mero ſuo be-neplacito positive reprobasse, docentium ſententia. 25. Impia *Postlapsariorum* adſertio, peccatum originale refectuo mniū, etiam baptizatorum, qui reprobi ſunt, eſſe veram reprobationis positivæ cauſam formalem.

Notæ Historico - Criticæ.

Mysterium Ss. Trinitatis Patribus ante-Nicoenis non erat in-cognitum, imo potius ab iisdem fuit luculenter adſertum. 2. Ob-scure in antiquo, perſpicue prorsus in novo eſt revelatum Testa-mento. 3. Ex *Isaiae* 6. v. 3. illuſtrari poteſt conſpirantibus in hanc rem celeberrimorum Rabbinorum teſtimoniis. 4. Verſiculus 7 timus i. *Joan.* 5.: *Tres ſunt, qui teſtimonium dant in cœlo, Pater, Ver-bum, & Spiritus S., & hi tres unum ſunt,* periocha eſt vere au-thentica, & mysterii hujus plane decretoria. 5. Infirmitum eſt eo-rum criterium, qui comma illud adſcrittum, & Catholicorum dolo margini adſutum eſſe, adſirmant. 6. Vaniſſima quoque, omniq[ue] prorsus ratione deſtituta eſt *Crellii* ſuſpicio, illud in fidei confeſſio-nem a 461 Episcopis in Synodo Carthag. eufam ab aliquo interpo-lato-

A 2

lato-

d) Libertate, non mere essentiali, ſed indifferentiæ. *Cont. Lullift.*

e) Incassum iſtud Pauli oraculum ad folos electos reſtringere molitur post Prædeſtinatianos *Jansenius.*

f) De Prædeſtinatioris modo loquimur cum D. Ambroſio L. 5. de Fide c. 3: *Quorum merita (non mere naturalia, uti voluit Pelagius) præſcivit Deus, eorum proemia prædeſtinavit.*

g) Credimus ergo cum Conc. *Valent.* C. 3: *In damnatione periturorum meritum malum præcedere iustum Dei iudicium.*

latore posterioris ætatis esse intrusum. 7. Controversia, quæ aliquando ipsos inter Catholicos vigebat, aliis unam εστιαν, & tres υποστασιες, aliis unam υποστασιν & tres εστιας statuentibus, lis de voce erat, adeoque illos non fecit reipsa circa summam hujus mysterii discordes. 8. Intemperans est hermeneutica eorum, qui Ss. *Justinum*, *Irenaeum*, & *Basilium* erroris circa Divinitatem Filii div. incusant. 9. Sat solidis autem nituntur fundamentis, qui *Eusebium Cæsareensem* virus *Arianum* nutriisse contendunt. 10. Sapienter & recte *Synodus Nicoena* suo fidei Symbolo vocem ομονοιος contra *Arianos* inseruit. 11. Vox illa a Conc. *Antiocheno* vel nunquam, vel certe alio sub sensu fuit damnata. 12. Nec *Liberius* S. Pontifex. 13. Nec Patres *Ariminenses* a fide *Nicoena* unquam recesserunt. 14. To: *Filioque* Symbolo *Nicoeno* jure insertum fuit. 15. Additio ista non repugnat decretis Cc. *Ephesini* & *Chalcedon*. 16. Nec reprobata fuit a *Leone III. R. P.* 17. Nec ratio fuit sat legitima, ut *Græci* a *Romanæ*, & totius Ecclesiæ Occidentalis unione scinderentur. 18. Facta autem fuisse videtur primitus a quibusdam Ecclesiis particularibus *Hispaniæ* circa initium seculi V., in *Germania* vero & alibi dein admissa, & demum a sum. Pontifice adprobata circa seculum IX. 19. *Tertullianus*, & S. *Epiphanius* erroris *Anthropomorphitarum*, qui Deum carnalis indumenti exuviis insuerunt, immerito incusantur. 20. Nec ejusdem sat convinci potest *Melito Sardicensis* ex libro, quem inscripsit: περι ενσωματω Θεος. 21. Non tam inepte locutum est os aureum D. *Chrysostomi*, ut facialem Dei visionem iret inficias. 22. *Joannem XXII.* auctoritate pontificia definiisse, intuitivam Dei visionem nonnisi post corporum resurrectionem Sanctis esse concedendam, adprime falsum est. 23. Verofimilius est, nec a *Moyse*, nec a *Paulo*, nec ab ullo alio in hac vita degente Deum intuitive visum unquam fuisse. 24. *Synodus Valentina III. capitulis Carisiacis* non obstitit, nisi ex errore facti. 25. Nec Ecclesia *Lugdunensis* voluntatem Dei, salvandi omnes, ad solos electos restrinxit.

DE BENEFICIIS ECCLESIASTICIS.

Natura & Origo.

Beneficium ecclesiasticum est jus perpetuum, seu titulo ex se perpetuo auctoritate legitima constituto stabiliter adnexum, propter officium spirituale percipiendi fructus ex bonis Ecclesiae. *h).* 2. Erigere ejusmodi titulos ex antiqua Ecclesiae disciplina ad solos superiores ecclesiasticos pertinet. 3. In erection tamen beneficii majoris, E. G. Episcopalis, si influat in sistema reip., Principes quoque audiendos esse, non imus inficias. 4. Quandonam primum ereepti fuerint ejusmodi tituli, consequenter quo tempore origo beneficiorum figenda, non ita est notum. 5. Id non contigisse, aut ante, aut per - aut immediate post divisionem Ecclesiae bonorum a *Simplicio P.* circa an. 470. factam, & a *Gelasio P.* post an. 492. confirmatam, ex historia eccl. in aprico est. 6. Ex eadem vero constat, eos seculo jamdum XI. ferme ubique invaluisse. 7. Divisio beneficii eccl. in seculare & regulare, et si olim incognita fuerit, sequitur tamen seculis introducta per se nec nunc respuenda est. 8. In dubio quodlibet beneficium presumitur seculare, nisi fundatum sit in monasterio, aut hujus regimen respiciat. 9. Unde possessor secularis regulariter ab onere probandi est absolvendus. 10.

Qualitas in beneficiandis requista.

Ad beneficia eccl. nonnisi digni, & inter dignos (saltem si beneficia curata sint) regulariter nonnisi digniores sunt praesentandi, eligendi &c. 11. Adsumptio indigni ipso jure irrita est, si indignitas proveniat ex defectu alicujus de jure necessarii, aut essentialiter requisiti. 12. Adsumptus indignus, & in ejus defectu adsumentes tenentur omne damnum communitati aut Ecclesiae exin emergens

A 3

refar-

b) 1. Ecclesiam jam ante Constantini M. tempora possedisse bona immobilia, varia monumenta historica evincunt. 2. Eorum retentionem nonnisi imprudens cum M. A. de Dominis apostata suggillare potest. 3. Principes seculares, eam iisdem pro libitu privare posse, nullo plane arguento conficit Author Sched: *Die Reformation in Deutschland zu Ende des achtzehenden Jahrhunderts.*

refarcire. 13. His vero nulla videtur deberi restitutio, si, notabiliter digniore illicite relicto, adsumptus fuerit dignus. 14. Digniori autem, si intra concursum fuerit præteritus, debetur compensatio: uti & tunc, si extra concursum vi, fraude, dolo fuerit a consecutione beneficii impeditus. 15. Utrum a quibusdam Ecclesiis Germaniae ad canonicatus jure exigatur nobilitas avita, adfirmamus, si adsit consuetudo immemorialis, aut statutum a legitimo superiore eccl. confirmatum. *Olim non erat sic. i)* 16. Nulla autem consuetudine aut statuto introduci potest, ut ex nobilibus adsumantur etiam indigni *k*), imo, si fieri possit, ex nobilibus dignis digniores esse feligendos, omnino sustinemus. 17. Regulares vi instituti sui non magis sunt incapaces ad beneficia parochialia, quam ad Presbyteratum. Sed annon respectu illorum tales sunt ex sacris canonibus? 18. Beneficium parochiale adcepit sine voluntate, intra annum presbyterandi, peccat, teneturque, si presbyteratum intra terminum illum, dum potest, non suscipiat, fructus perceptos restituere ante omnem sententiam. 19. Ad hoc non videtur teneri is, qui beneficium simplex S. Ordinem non requirens recepit cum voluntate, aliquamdiu fruendi beneficii fructibus, posteaque illud resignandi, modo muneri suo satisficerit. 20. Possidens beneficium simplex ad congruam sustentationem insufficiens citra dispensationem licet adcepit alterum, et si hoc ex se solo ad illam sufficiens fit. Non vice versa. 21. Ut dispensatio, ad ob- vel retinenda plura beneficia incompatibilia beneficiatum in conscientia reddat securum, ex justa & legitima causa debet esse concessa. 22. Causa sufficiens non est commodum solius privati, sed sola vel necessitas vel utilitas Ecclesiæ. *l)*

MODI, ADSUMENDI AD BENEFICIA ECCL.

Sunt præcipue tres, nimirum *Collatio libera*, præsentati vel nominati *Institutio*, electi vel postulati *Confirmatio*. *23.*

De

i) In Metropolitana *Moguntina* an. 1249. neendum exclusos fuisse civico genere ortos refert L. B. de *Gudenus*.

k) Non generis, sed virtutis nobilitas, vitæque honestas gratum Deo faciunt, & idoneum servitorem. *Gregorius IX.* in *Rescripto ad Capit. Argentoratense*.

l) Tali causa deficiente valet illud D. Bernardi: *Qui non unus, sed plures est in beneficiis, non unus, sed plures erit in suppliciis; & qui poterat ire ad infernum sine dispensatione, jam ibit cum dispensatione.*

De iis generatim.

Nullo ex his modo beneficium rite deferri potest, nisi aliqua ratione vacans fuerit. 24. Suntque omnes *Expectativæ*, etiam *mentales*, aliæque gratiæ ad beneficia vacatura per Tridentinum abrogatæ & abolitæ. 25. Hoc tamen non obstante communem Ecclesiæ germanicarum praxin quoad Canonicatus domicellares haud condemnamus. 26. Ab iis nihilo minus quam longissime arcendi sunt omnes abusus & corruptelæ, quæ hic & nunc intervenire possent. m) 27. Beneficia equidem per se conferri debent *absque diminutione*, Episcopos adtamen posse, irrequisito sum. Pontifice, ex gravi causa beneficiando imponere onera personalia, non dubitamus. 28. Quin & iidem possunt beneficio pingui, antequam istud conferant, imponere censum perpetuum, ut subveniant alteri Ecclesiæ vel beneficio pauperi, modo unum altare non denudetur, ut vestiatur aliud. 29.

De Collatione.

Est concessio beneficii ex solo jure & libertate conferentis. 30. Antiquitus penes Episcopos erat potestas, conferendi omnia beneficia suæ dioeceseos. 31. Potestas hæc fuit dein successive admodum diminuta, dum jus, conferendi beneficia, ad Capitula, Abbates, aliosque diversis ex titulis transiit. 32. Quin & diversimode fuit restricta per varias reservationes pontificias, quarum initium, & progressum exponemus interrogati. 33. Illas, velut *injustas* jurium episcopalium *usurpationes* frivole cum *Febronio* traducunt pseudopolitici moderni. n). 34. Iis adtamen ob nonnullos, qui in earum executio irreperserant, abusis non immerito querelas opposuerunt Germani in *Avisamentis Moguntinis Cc. Constantiensi & Basileensi* exhibitis. 35. Germanorum gravaminibus post fata multa stabile

m) Legi desuper meretur Conc. *Moguntinum* de anno 1451. in *Lunigii spec. eccl.* Cont. II. p. 85.

n) Mitius hanc in rem laquitur ex Protestantibus per ill. de Senkenberg Method. Jurispr. add. 4. de libert. Ecel. Germ. §. III. ita differens; Jure affirmari poterit, ne exemplum quidem esse in omni re um memoria, ubi Pontifex procecerit adversus eos, qui iuribus suis intenti ultra limites vagari in animum non induxerunt suum.

stabile tandem adultere levamen *Concordata* cum *Nicola V.* sum.
P. Aschaffenburgi inita. 36. Hæc habent rationem pasti, ulro ci-
 troque obligantis. 37. Atque adeo ab eorum obligatione Nationem
 germanicam absolvere, frustra conatur *Febronius*. 38. Sunt insu-
 per *Constitutio canonica*, & Imperii nostri *Sanctio pragmatica*. 39.
 Unde, quæ reservationes pontificiæ in Germania adhucdum robur
 habeant, pro norma sunt. o) 40.

De Præsentatorum Institutione.

Hæc est concessio beneficij per se necessario facta personæ ad illud
 præsentatæ ab eo, qui *Jure Patronatus* gaudet, quod, unde
 verosimiliter originem trahat, dicemus requisiti. 41. Errant, qui
 cum *Boehmero* inter prærogativas Patronis competentes adsignant
 ius quoddam proprietatis, ac dominii in Ecclesiæ patronatas, ea-
 rumque bona. 42. Divisio Juris-Patronatus in regulare & irregu-
 lare in sensu *Pertschii*, item in activum & passivum, prorsus im-
 propria est. 43. Jus præsentandi non potest ratione sui vendi, aut
 pro re temporali permutari. 44. *Jus Primariarum precum* hoc
 reducibile non competit Imperatori immediate ex supra Ecclesiæ
 advocatione, sed ex antiqua consuetudine per indulgentiam Pontificis
 roborata. 45. Ad quas *Protestantium* Ecclesiæ five im- five me-
 diatas fese extendat, ex Art. 5. *Pacis Wesphal.* decidendum. 46.
 To: Exercuit §. 26. ibid. non intelligimus de *actuali exercitio* ipsius
 præcise diei 1mæ Januarii 1624. 47. Inter beneficia primis preci-
 bus non subjecta numeramus *monocolaria*, quin & ad minus *bicoloria*
 esse excipienda, ratio omnino suadet. 48. Præsentatio non tribuit
 præsentato *jus in re*, sed id præstat subsequens *Institution*, quæ sit
collativa tituli, facta ab eo, qui *jus instituendi* habet. 49. *Institu-*
tion symbolica, seu beneficiorum *Investituræ* diversimode fiebant
 olim, hodie autem pro conditione beneficiorum, & locorum con-
 fuetudine sunt æstimandæ. 50. Eas, quæ antiquitus ab Imperatoribus
 fiebant

o) Nolumus hic Publicistas agere, qui in delicate, abstrusioresque, quæ in explana-
 tione Concordatorum obveniunt, subtilitates se immittant. Pauca ex jure publico mu-
 tuavimus eo duntaxat fine, ut, quid nunc generatim de Reservationibus dicendum, so-
 lidum haberemus fundamentum

fiebant per *annulum & baculum* p) providentissima Ecclesiæ indulgentia aliquamdiu haud imprudenter permisit. 51. Sed expost ob præposterum earum usum jure reprobavit. 52. Ortæ exin Imperium inter & Sacerdotium discordiæ feliciter æque ac prudenter, quin S. Cæsarea Majestas notabile quid amiserit, extinctæ sunt per pactum inter *Callistum II. P.*, & *Henricum V. J.* in Conventu *Wormatiensi* an. 1122. initum, a Conc. Lat. I. oecum. an. 1123. confirmatum. 53.

De Electionum, ac Postulationum Confirmatione.

Electio est ordinaria, Postulatio vero extraordinaria via, pervenienti ad Prælaturam eccl. 54. Ab initio usque modo varia fuit in electionibus tum sum. Pontificis, tum Episcoporum servandis disciplina, cuius synopsin historicam dabimus sciscitanti. 55. Hodie dum, ut electio canonica sit, facta esse debet vel per Scrutinium, vel per Compromissum, vel per Inspirationem. 56. Ut postulatus alteri prævaleat, alius requiritur suffragiorum numerus in confictu Postulationis cum Electione: alius sufficit, si Postulatio per scrutinium instituta concurrat cum Postulatione. 57. Postulatio ante Admissionem postulato plane nullum; Electio ante Confirmationem, ubi necessaria est, electo tribuit duntaxat *jus ad rem*, seu Prælaturam. 58. Unde, ad acquirendum *jus in re*, utriusque necessaria est Confirmatio a legitimo superiore facta. 59. Adtamen electus in Germania videtur ante Confirmationem absque speciali indulto administracionem Episcopatus rite capessere. q) 60. Jus confirmandi Episcopos Germaniae, qui tanquam status Imperii vero voto & sessione in Comitiis gaudent, hodie soli competit sum. Pontifici. 61. A quo Electione vere canonica absque injuriæ nota nequaquam potest rejici, ut adeo Confirmatio ejusdem sit *actus justitiae*. r) 62. Fallitur author scripti: Erörterung des Entscheidungs-Recht in zwiespältigen

B

Wah-

p) Juxta Thomasinum, cui tamen aliqui contradicunt, ejusmodi Investituræ invaluerunt tempore Caroli M.

q) Patet ex subscriptione Recessus de an. 1654. facta a Friderico Archiep. Colonienſi, dum ſta ab electione die suffragium dedit in electione Maxiliani II.

r) Sed an quoque admittit Postulationis est actus justitiae, an puræ gratiae?

Wahlen, 1766. dum judicium in causis controversis electionum Germanie Imperatori vindicare conatur ex pacto Callistino. 63. Famosa pacta Hadriani I. cum Carolo M., & Leonis VIII. cum Ottone I. tanquam sublestæ fidei plane rejicimus. 64.

Resignatio & Permutatio beneficiorum.

Resignatio est libera, & spontanea dimissio beneficii actu obtenti facta coram legitimo superiore acceptante; fitque alia tacite, alia expresse. 65. Resignarius non potest bona conscientia retinere beneficium, quod a resignante dolo, fraude, vi, aut metu extorsit. 66. Resignatio expressa fit aut pure, seu simpliciter, & absolute, aut non pure, seu conditionate, ex. g. dum fit *in favorem tertii*, ex *causa permutationis*, cum *reservatione fructuum &c.* 67. Resignatio *in favorem cum clausula: Non alias, nec aliter*, prius etiam coram Ordinariis fieri solita hodie sum. Pontifici est *privative reservata*. 68. Resignationem, in qua modo tantum *deprecatorio tertius* proponitur, cui resignans *optaret*, conferri beneficium resignatum, Ordinarius admittere non prohibetur. 69. Ut nec resignationes ex *causa permutationis* simplicis s) coram ipso ex justa causa factas. 70. Ut autem execrabile Simoniae vitium evitetur, resignans & resignarius, æque ac permutantes inter se ab omni pacto, vel conventione, & commodi alicujus temporalis intuitu ut abstineant, necesse est. 71.

Onera & privilegia beneficiatorum.

Omnis beneficium eccl. sive curatum, sive simplex, etiam ad congruam sustentationem non sufficiens, libere acceptans, actuque quiete possidens tenetur sub mortali, quotidie recitare horas canonicas. 72. Has culpabiliter omittens elapsi semestri post aditam beneficii possessionem obligatur ante sententiam judicis etiam declaratoriam, restituere fructus pro rata omissionis; nec obligationi huic est satisfactum per eleemosynas jam ante datas. 73. Sed an ad idem tenebitur is, qui ratione voluntariae distractionis t) officio non satisfecit? R. Et hoc valde

;) Quid autem de permutationibus triangularibus, quadrangularibus &c.?
;) Horas quippe canonicas cum attentione interna debere recitari, non dubitamus.

valde probabile est. 74. Beneficiati tenentur ulterius ad Residētiam, & quidem *formalem & obsequiosam u*). 75. Hanc obligationem opinamus saltem respectu Episcoporum, aliorumque animarum rectorum, ex jure Div. quin & naturali descendere. 76. Beneficiati ad chorūm deputati sine causa *legitima w*) e choro manentes delinquunt, nec lucrantur *præsentias*, etiamsi alii remitterent. 77. Idem dicere, non hæsitamus, de *præsentibus* quidem, sed non cantantibus, *x*) nisi causa rationabilis excusat. 78. Bona ex redditibus beneficialibus ultra congruam sustentationem superflua sub gravi reatu exponenda sunt ad causas pias. 79. Obligationem hanc, quæ juxta omnes indubitate est, arbitramur, esse *ex virtute justitiae*. 80. Consequenter beneficiatos ea profane expendentes restitutioni obnoxios suspicimus. 81. Utrum vero patrimonio divites ex patrimonialibus vivere debeant, & beneficialia quæque ad pias applicare causas, aliis (fors sine fructu) adfirmantibus in medio relinquimus. 82. *Annatae* ex beneficiis earum onere gravatis sum. Pontifici *ex justitia præstandæ* sunt. 83. Per Concordata quippe sunt eidem, non *conditio-nate* tantum, sed *absolute* concessæ. 84. Nihil in contrarium evin-citur ex querelis Statuum Imperii in Comitiis *Norinbergensibus* an. 1552.: nihil ex literis *Caroli V.* ad *Adrianum VI.* datis. 85. Ina-mia sunt, quæ ex vitio *Simoniæ Annatis* asperguntur a *Pfeffingero*, aliisque Protestantibus. 86. Beneficiati his, aliisque oneribus gra-vati gaudent vicissim qua clerici immunitate eccl. tum quoad per-so-nas, tum quoad ipsorum bona. 87. Hæc immunitas quoad spiri-tuales causas & mere ecclesiasticas juris divini est. 88. Immunita-tem tum personalem, tum realem, in politicis magnopere congruere cum jure div. & cum jure naturæ, non imus inficias. 89. Ex illis autem præceptive descendere, largiri haud possumus, sed est devo-tioni, ac liberalitati Principum in adeptis referenda. 90. Adta-men in jus div. peccare non diffitemur, quicunque nunc privilegia illa violare, aut plane auferre adtentaverit *y*). 91.

DE

w) Per residentiam obsequiosam intelligimus, dum quis servitium eccl. per fœmeti-psum prælat.

x) Causæ legitimæ exprimuntur C. unic. de Cleric. non resid. in 6.

x) Vid. *Trid. Sess. 24. c. 12.* & *Benedictus XIV.* in *Bulla* data 19. Aug. 1744.

y) Nihilominus, si *commune bonum* quandam in iis mutationem exigeret, aut diminu-tionem, Ecclesia non erit adeo tenaciter inhaesiva jurium adquisitorum, modo *res* comuni utriusque partis interessatæ consilio & consensu transfigatur.

DE CENSURIS ECCLESIASTICIS.

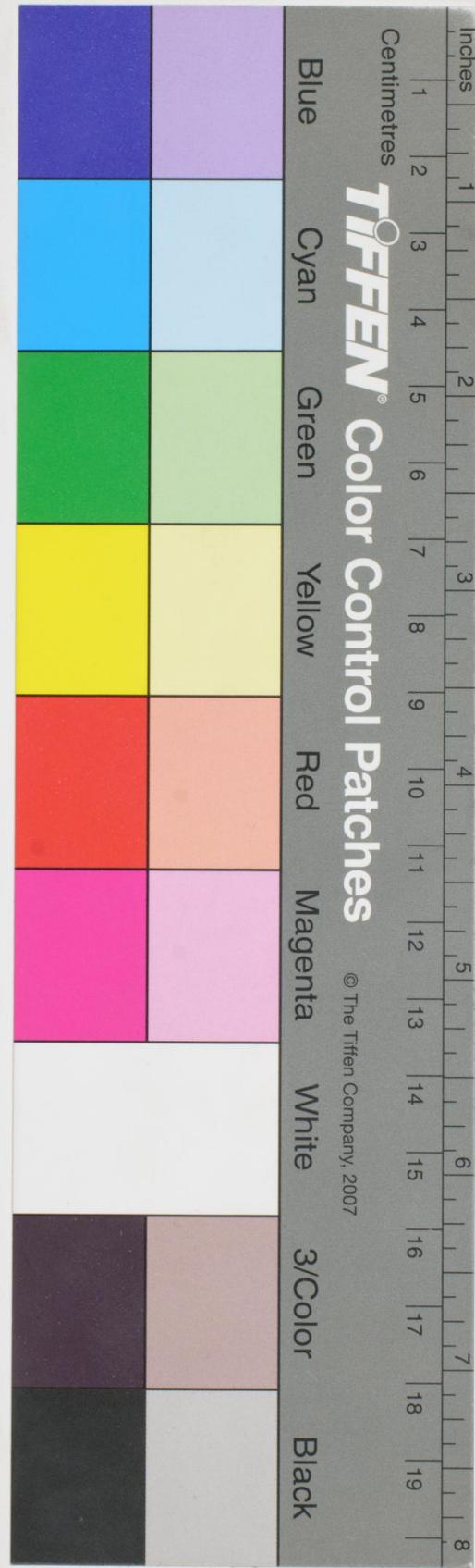
Datur in Ecclesia potestas, suis legibus refractarios coērcendi per censuras: 92. Censura est poena spiritualis & medicinalis, per quam homo baptizatus delinquens & contumax privatur usu quorumdam bonorum spiritualium. 93. Triplex est, nempe *Excommunicatio, Suspensio & Interdictum*. 94. Excommunications latæ sententiæ non sunt partus ætatis recentioris, nec primis decem seculis quodad substantiam fuerunt incognitæ, ut frustra prætendunt quidam ad naufragium usque novaturientes. 95. Adsertio cujusdam Theologi Lovaniensis, qua omnes Excommunications latæ sententiæ tanquam pernicioſas deleri, & abrogari vellet, merito audax dicitur a *Benedicto XIV. L. 10. de Synod. dioec. c. 1. N. 5.* 96. Pontifex, sicut in dispensando nimia indulgentia, sic in infligendis censuris nimia severitate errare potest. 97. Ecclesia autem, ejusque supremi Pastores justissimas habent causas, libros tum heterodoxos, tum alios morum honestati noxios etiam sub poenis canonicis interdicendi. 98. Quin & gravissima ipsis incumbit obligatio, omnimodo impediendi, ne quid malorum ejusmodi loliorum disseminetur z). 99. Imo, cum ejusmodi libri pestiferum quoque in statum hominis tum naturalem, tum civilem habeant influxum, jus eos proscribendi, a Potestate etiam civili recte usurpatum. 100. Ex quo tamen, Ecclesiæ hac in re nil juris competere, inepte admundum infert Author der pragmatischen Geschichte der Bulle Coena Domini.

z) Prudentissime hinc cantum, ne quis liber typis mandetur sine prævia Ordinariorum Inspectione & Censura.

Cui & haec pagellæ subjectæ sunt.

© The Tiffen Company, 2007

© The Tiffen Company, 2007